

denne Maade, at jeg mente, at en saadan Bestemmelse skulde virke. Jeg nægter ikke, at jeg selv har den Tillid til den, at den ikke vil være af ringe Virkning.

W. Petersen: Jeg skal bestræbe mig for at være saa kort som muligt. Jeg vil bemærke, at der naturligvis er stor Forskjel, om man ser paa Sagen fra Kjøbenhavn's Side eller fra Provindernes, og den ærede Justitsminister har allerede været opmærksom derpaa. Naar den ærede første Taler vil have Lovforslaget udbudet, saa skal jeg give ham Ret i, at naar Taleren er om de større Sagførere og Entreprenører, saa var en Udvidelse tilbøielig; men naar han ogsaa gaar til Høtere, og til Høtere i Provindserne, vil han tilvisse komme til et andet Resultat. Der er allerede opstillet i Lovforslaget — det kan maaske ikke være anderledes — at Pligten paahviler dem, som have Borgerstab til Handel, men hvorledes gaar det rundt om i Provindserne? Der er mange Høtere, som for at have Tilladelse til at handle med forskjellig Ting ere nødte til at tage Bevilling som Kjøbmand. Det er min fulde Overbevisning, at det vil være dem aldeles umuligt at føre de Bøger, her er Tale om. En lignende Fordring er opstillet f. Ex. for Skibschederier. I Smaatjbstæderne, f. Ex. Marstal og Svendborg, er der mange Smaafolk, som drive Rhederiforretning som eneste Levevei. Tror man da virkelig, at de kunne føre saadanne Bøger? Jeg tror det ikke. Man kunde gaa i den Retning, som den ærede sidste Taler omtalte, nemlig at man satte en bestemt Sum for Omsætningen, saa var dermed bundet uhyre meget. Saa vilde en meget stor Del af disse Smaafolk ikke komme med. Jeg er aldeles enig med den sidste ærede Taler i, at det er uheldigt at lave Hovedbogen; den bliver dog den vigtigste af dem alle, naar man ser det fra Handelsens Standpunkt, og da navnlig fra den større Handels. Jeg forstaar ikke, hvorledes den kan undværes. Jeg tror, at det er en Bog, som det absolut maa paahydes større Handlende at føre, thi den giver et tydeligt og fyldigt Billede af, hvorledes Stillingen er. — Jeg er glad ved, at man har afflasket Stempelingen. Det er en Udgift, som vel ikke er stor, men dog for Mange maaske kunde have nogen Betydning, men jeg vil gjerne vide, hvorledes det efter § 10, hvor der staar om Sktestempelingen, stiller sig med Hovedbogen — denne er ikke undtagen, og den er ikke opstillet i Loven. Om den skal stemples eller ikke, lægger jeg ikke videre Vægt paa, men der maa dog have en Bestemmelse derom. — Naar der er Tale om, hvorledes

man skal faae Loven gennemført, tvinge den igjennem, saa er der eet Middel, som javnes i Loven: Bibeholdelsen af Autorisation. Det er jo Øvrigheden, som skulde autorisere. Naar man kan estergive Stempling, kan man ogsaa estergive Betaling for Autorisation, og naar den sker, veed enhver Øvrighed, om den og den Mand har autoriserede Bøger eller ikke. Vil en Øvrighed holde Folk til at føre disse Bøger, som der er befalet, saa har den i Autorisationen et Middel til at vide, hvem der fører Bøger og hvem ikke. Jeg vil ikke være med til at tilraade en hyderligere Kontrol; jeg siger med den ærede Minister: det er meget farligt at gaa saadan i Detail, men under enhver Omstændighed tilraader jeg at bibeholde Autorisation. Det er med Hensyn til Forretningens Gang, og naar Vedkommende gaar fallit, af stor Betydning, at der er autoriserede Bøger. Jeg tror, at Folk, som skulle føre Handelsbøger, have en ganske anden Respekt for Bøger, der ere autoriserede, end for dem, der ikke er det. Jeg skal indskrænke mig til disse faa Bemærkninger og afvente, hvad Sagens Behandling i Udvalg maatte føre til, idet jeg ikke skal indlade mig paa det juridiske Spørgsmaal, der er reist.

Dan: Efter de Udtalelser, som kom fra forskjellige ærede Talere, særlig fra det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (H. Hansen), med hvem jeg iøvrigt i Meget er enig, skal jeg kun gjøre et Par Bemærkninger til Lovforslaget. Loven af 1ste Juni 1832 om Pligten til at føre Handelsbøger havde jo særlig Beviskraften for Die. Dette Lovforslag tager navnlig Sigte paa det Tilfælde, hvor der indtræffer Konkurs. Naar det nu er Meningen med Lovforslaget, at man særlig i Konkurstilfælde af Bøgerne skal kunne se Gangen i Forretningerne og Midlernes Anvendelse og Anbringelse, saa kommer det an paa, at man opnaar denne Hensigt saavidt gjørligt, og særlig er det jo Lovforslagets Mening, at man skulde kunne kontrollere navnlig de Tilfælde af svigagtig Fallit, som muligvis kunde fremkomme, men det forekommer mig ikke, at de Bøger, som her er nævnte, nemlig Dagbog, Kassebog, Brevbog og Statusbog, ere fuldstændig tilstrækkelige. Man kunde jo tænke sig det Tilfælde, at en Mand, som i 10 Aar har ført en Forretning, gaar fallit. Det bliver da Skifteretten eller Kurator, som har at opgjøre Bøgerne, og som skal kontrollere hans Børføring. Enhver, der kender disse Forhold maa vide, hvor vanskeligt det er at komme til et rigtigt Resultat, naar der ikke findes Hovedbog. Jeg vil henstille, at man, naar